

З першого січня 2011 року вводиться в дію Податковий кодекс України.

Значна частина нововведень передбачена не лише для підприємств та приватних підприємців, а також для громадян, які є платниками різних видів податків.

Основною категорією громадян є ті, які одержують заробітну плату та сплачують з неї податок з доходів фізичних осіб.

З початку наступного року дещо змінено саму назву даного податку. Це вже буде податок на доходи фізичних осіб. Також передбачено зміни, які стосуються надання податкової соціальної пільги деяким категоріям громадян.

Податкова соціальна пільга застосовується до доходу, нарахованого на користь платника податку протягом звітного податкового місяця як заробітна плата (інші прирівняні до неї відповідно до законодавства виплати, компенсації та винагороди), якщо його розмір не перевищує суми, що дорівнює розміру місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженого на 1,4 та округленого до найближчих 10 гривень.

Наприклад.

Якщо місячний прожитковий мінімум для працездатної особи на 1 січня на 2011 рік буде затверджено в розмірі **941** грн. то розмір заробітної плати, в межах якої особа має право на податкову соціальну пільгу становитиме **1320** гривень.

З урахуванням вищезгаданої умови платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отримуваного від одного роботодавця у вигляді заробітної плати, на суму податкової соціальної пільги.

З 1-го січня 2011 року до 31 грудня 2014 року соціальна податкова пільга надається в розмірі, що дорівнює 50 відсоткам розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленому законом на 1 січня звітного податкового року, - для будь-якого платника податку, а з 1 січня 2015 року вона дорівнюватиме 100 відсоткам розміру такого прожиткового мінімуму.

Якщо все-таки місячний прожитковий мінімум для працездатної особи на 1 січня на 2011 рік буде затверджено в розмірі 941 грн, то основна соціальна податкова пільга становитиме 470 грн. 50 коп.

Дещо змінено пільги громадянам, які мають дітей до 18-ти років.

Так, пільга аналогічного розміру, тобто 100 відсотків від суми основної пільги надаватиметься для платника податку, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, - у розрахунку на кожну таку дитину.

150 відсотків суми основної пільги матимуть особи, які є:

1) є одинокою матір'ю (батьком), вдовою (вдівцем) або опікуном, піклувальником - у розрахунку на кожну дитину віком до 18 років;

2) утримує дитину-інваліда - у розрахунку на кожну таку дитину віком до 18 років;

3) є особою, віднесеною законом до першої або другої категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, включаючи осіб, нагороджених грамотами Президії Верховної Ради УРСР у зв'язку з їх участю в ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи;

4) є учнем, студентом, аспірантом, ординатором, ад'юнктом;

5) є інвалідом I або II групи, у тому числі з дитинства, крім інвалідів, пільга яким визначена в розмірі 200 відсотків.

6) є особою, якій присуджено довічну стипендію як громадянину, що зазнав переслідувань за правозахисну діяльність, включаючи журналістів;

7) є учасником бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни, на якого поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", крім осіб, яким пільга визначена у розмірі 200 відсотків.

200 відсотків суми основної пільги матимуть особи, які є:

1) Героєм України, Героєм Радянського Союзу, Героєм Соціалістичної Праці або повним кавалером ордена Слави чи ордена Трудової Слави, особою, нагородженою чотирма і більше медалями "За відвагу";

2) учасником бойових дій під час Другої світової війни або особою, яка у той час працювала в тилу, та інвалідом I і II групи, з числа учасників бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту";

3) колишнім в'язнем концтаборів, гетто та інших місць примусового утримання під час Другої світової війни або особою, визнаною репресованою чи реабілітованою;

4) особою, яка була насильно вивезена з території колишнього СРСР під час Другої світової війни на територію держав, що перебували у стані війни з колишнім СРСР або були окуповані фашистською Німеччиною та її союзниками;

5) особою, яка перебувала на блокадній території колишнього Ленінграда (Санкт-Петербург, Російська Федерація) у період з 8 вересня 1941 року по 27 січня 1944 року.

Податкова соціальна пільга не може бути застосована до:

- доходів платника податку, інших ніж заробітна плата;

- заробітної плати, яку платник податку протягом звітного податкового місяця отримує одночасно з доходами у вигляді стипендії, грошового чи майнового (речового) забезпечення учнів, студентів, аспірантів, ординаторів, ад'юнктів, військовослужбовців, що виплачуються з бюджету;

- доходу самозайнятої особи від провадження підприємницької діяльності, а також іншої незалежної професійної діяльності.

Податкова соціальна пільга до заробітної плати державних службовців застосовується під час її нарахування до завершення нарахування таких доходів без подання відповідних заяв, але з поданням підтвердних документів для встановлення розміру пільги.

У разі якщо платник податку має право на застосування податкової соціальної пільги з двох і більше підстав, застосовується одна податкова соціальна пільга з підстави, що передбачає її найбільший розмір.

Але якщо особа утримує двох і більше дітей до 18- років, у тому числі дитину-інваліда (дітей-інвалідів), то на дітей-інвалідів надається пільга в розмірі 150 відсотків від основної пільги і одночасно на інших дітей – 100 відсотків від основної пільги.

Обоє батьків мають право на пільгу на двох і більше дітей віком до 18-ти років, але

граничний розмір доходу, який дає право на отримання податкової соціальної пільги одному з батьків, визначається як добуток суми такого граничного доходу та відповідної кількості дітей.

Наприклад.

Чоловік та дружина мають двоє дітей до 18-ти років.

І чоловік, і дружина мають право на соціальну податкову пільгу в розмірі 470 грн. 50 коп. на кожну дитину.

Заробітна плата дружини становить 1300 гривень, а чоловік 2000 грн на місяць. Отже, дружина має право на пільгу в межах зарплати 1320 гривень, як передбачено, а чоловікові дозволено збільшити цю межу, помноживши на двох дітей, і вона буде становити 2640 грн (1320 грн x 2 дітей).

Всі платники податку на доходи фізичних осіб, які бажають отримувати соціальні податкові пільги, в обов'язковому порядку протягом січня наступного року до бухгалтерії підприємства або приватному підприємцю, де вони працюють та отримують заробітну плату, подають відповідні заяви та документи, які дають право на пільги. Один з батьків, який має право на підвищений розмір межі доходу для пільги, вказує про це в заяві.

Тетяна Вешнигор (Відділ масово-роз'яснювальної роботи та звернень громадян Смілянської ОДПІ)

<http://www.smela-city.org.ua/news/more/novi-podatkovi-socialni-pilgi-gromadjanam-u-2>

[011-roci.html](#)